

Ekspertarvamus Lohusalu võimaliku kaitseala ning valitud lähedaste alade samblike ning sammalde kaitseväärtuse kohta

Liis Marmor ja Tiiu Kupper

juuli 2019

Sissejuhatus

Käesolev töö on valminud MTÜ Lohusalu Poolsaare Loodusselts tellimusel ning hõlmab seltsi poolt vallavalitsusele tehtud ettepaneku põhjal poolsaarele soovitatud kaitseala (joonis 1) ning valitud lähedaste alade looduskaitsealise olulisuse hinnangut samblike ja sammalde osas. Põhieesmärgiks oli kindlaks teha nimetatud liigirühmade jaoks kõrgema looduskaitsealise väärtusega alad võimalikul kaitsealal. Et täisliiginimekirjade ning kogu liigirikkuse hindamine on väga tömahukas protsess, on kaitseväärtuse hindamisel aluseks võetud looduskaitsealuste liikide ning vääriselupaiga indikaatorliikide esinemine (mis on muutunud ka kaitsealade inventeerimisel üsna tavapäraseks praktikaks).

Vastavalt kokkuleppele töö tellijaga keskenduti põhiliselt soovitatud kaitsealale. Lisaks kontrolliti üle paar varasemast teadaolevat leiukohta väljaspool nimetatud ala. Seega on oluline tähele panna, et töö ei hõlma kogu poolsaart, ning on igati võimalik, et mõndasid kaitsealuseid või vääriselupaiga samblikke ja samblaid võib leida väljaspool läbikäidud alasid.

Kuigi peaeesmärgiks oli eelmainitud liikide otsimine, tehti töö käigus lisaks nimekiri silmajäänud teistest sambliku- ning samblaliikidest, mida oli metsas hõlbus määrata. Et eesmärgiks ei olnud täisliiginimekirjade koostamine, siis mikroskoobi abil või laboris määramiseks eksemplare kaasa ei kogutud. Seega, kindlasti ei saa käesoleva hinnangu lõpus lisana leitavaid liiginimekirju vaadelda uuritud ala täisnimekirjadena ning kahtlemata on neist paljud liigid puudu, iseäranis mis puudutab pisisamblikke, ning osad määratud vaid perekonna tasemeni. Küll aga võiksid need olla abiks näiteks loodusvaatlejatele, kes samuti keskenduvad metsas lihtsamini äratuntavatele liikidele, või pakkuda ala liigilise koosseisu kohta praegusel ajal võrdluseks mingitki lisainfot tuleviku uuringute tarbeks.

Lisaks samblikele ja sammaldele märgiti ära ka teisi kaitsealuseid liike, eelkõige soontaimi, nii palju kui olemasolevad teadmised võimaldasid.

Välitööd Lohusalu poolsaarel toimusid 12.-13. juulil 2019, hariliku valviku leiukohtade kaardistamiseks lisaks 31. juulil 2019.

Töö viisid läbi Tiiu Kupper (sammalde ekspert, MSc botaanikas ja mükoloogias; email; kuppertiiu@gmail.com; Tel. 56660894) ning Liis Marmor (samblike ekspert, PhD keskkonnatehnoloogias; liis.marmor@gmail.com; Tel. 5169728).

Samblike ning sammalde poolest kõrgema looduskaitselise väärtusega alad ning leitud kaitsealused ja vääriselupaiga liigid

Kavandataval Lohusalu kaitsealal leiti käesoleva töö käigus kolm liiki vääriselupaiga indikaatorsamblaid. Väljaspool nimetatud ala leiti poolsaare algusosas liivikul üks kaitsealune samblikuliik ning lisaks üks vääriselupaiga samblikuliik; sama vääriselupaiga samblikuliik leiti ka poolsaare lõunarannikul. Allpool on nimetatud alad eraldi välja toodud (joonis 2). Lisaks leiti väljaspool kavandatavat kaitseala mitmetes kohtades kaitsealune samblaliik harilik valvik.

1. Vana männik, vääriselupaik planeeritava kaitseala keskosas (VEP nr. 205857)

Tegemist on vana, mustika kasvukohatüüpi männikuga, kus leidub suuri vanu mände. Alusmetsas on ka üksikuid lehtpuid. Lisaks leidub puitsubstraate, nagu püstiseid puutüükaid ning juba ka üksikuid lamatüvesid, mis on samuti osadele liikidele oluliseks kasvusubstraadiks.

Siin kasvasid kolm vääriselupaiga indikaatorsammalt:

Kännukatik (*Nowellia curvifolia*) kasvas puidul ühel lamatüvel (joonis 3). Puit ongi tema tavapärane kasvusubstraat ning ta kasvab kõdupuidul, eriti okaspuude lamapuidul ja kändudel. Liik on Eestis vanemates looduslähedasemates metsades, kus leidub sobivaid puitsubstraate, üsna sage.

Sügis-kõrvsammal (*Syzygiella autumnalis*/*Jamesoniella autumnalis*) leiti kannukatikuga samal lamatüvel ja lisaks veel ühel lamatüvel (joonis 4). Liik kasvab kõdupuidul ja maapinnal, eelistades vanu metsi, kus leidub rohkelt kõdupuitu. Vanemates looduslähedastes metsades on ka tema Eestis üsna sage.

Harilik säbrik (*Ulotia crispa* s.l.) leiti kahel pihlakal (joonis 5). Liik kasvab sagedamini suhteliselt niiskemates metsades lehtpuude ja kuuse tüvel ja okstel. Vanemates looduslähedastes metsades on ta Eestis sage.

Vääriselupaiga indikaatorite kehtivas nimekirjas olevaid samblikke ei leitud; leiti üks perekonna kiiriksamblik liik (*Opegrapha* spp.), mis aga ei ole enam vääriselupaiga liikide nimekirjas (varasemalt oli indikaatoriteks kogu perekond, praegu aga vaid härma-kiiriksamblik, *Opegrapha varia*). Lisaks kasvas paljudel vanadel mändidel perekonna väävelsamblik liiki *Chrysothrix flavovirens*, mis on Eesti okasmetsades läbi viidud uuringu (Marmor jt. 2011) põhjal just vanadele metsadele iseloomulik liik.

Lisaks leidsime siin lähümbruses III kategooria kaitsealuse soontaimeliigi **roomav öövilge (*Goodyera repens*)**, mida oli kokku umbes 20 isendit (joonis 6; kõik lähestikku isendid ei ole eraldi kaardistatud). See liik kasvab eelkõige suhteliselt varjulisemates okas- ja segametsades, sageli just mustikametsades.

Kaitsealustest liikidest kohtasime **arusisalikku (*Zootoca vivipara*, LK III)**, Eestis praegu sage, aga siiski kaitsealune ning seega siinkohal äramärgimist vääriv liik.

Alal leiduvate sambla ja samblikuliikide kaitseks tuleks siin vältida metsamajandamist ning mõistagi muid tegevusi, nagu ehitustegevus, mis võiksid metsa struktuuri muuta. Et tegemist on

vääriselupaigaga, on eeldatavalt selline kaitse tagatud. Eeltoodud puiduga seotud samblaliikidele tuleb kahtlemata kasuks puitsubstraatide hulga suurenemine majandamata metsas aja jooksul. Orhideeliigi roomav öövilge leiukohtades tuleks vältida ka tugevat tallamist ning muid võimalikke maapinna häiringuid.

2. Liivik poolsaare algusosas ning ümbritsev vanem männik (joonis 7)

Tegemist on üksikute vanemate mändidega valgusrikka liivikuga või siis teisiti öeldes hõreda samblikumännikuga, kus kasvab maapinnal mitmekesine samblike ja sammalde kooslus. Samblikest leidub näiteks mitmeid põdrasambliku liike, erisuguseid porosamblikke, käokõrvasid ning tinasamblikke. Muuhulgas on käesoleva töö ühele autorile jäänud siin varem jalutades silma kaitsealune liik **pisi-tinasamblik** (*Stereocaulon condensatum*, LK III; joonis 8), mistõttu külastasime liigi seisukorrast täpsema ülevaate saamiseks seda ala ka seekordsete välitööde käigus. Tallused on üsna väikesed, väga võimalik, et alles noored, ning viljakehadega talluseid ei leitud. Siiski on populatsioon suhteliselt heas seisukorras, kokku leiti liiki umbes kümnes ruutmeetrisel ruudus liiviku eri osades ning kuna tegemist on väga väikese liigiga, mille kõigi isendite ülesleidmiseks tuleks kogu alal maapind lähemalt läbi uurida, võib teda seal suure tõenäosusega tegelikult olla rohkemgi. Siin piirkonnas on liigi esinemine teada ka varasemast, 1963. aastal on teda leitud Laulasmaal. Pisi-tinasamblik on Eestis levinud merelähedastel luidetel ja sisemaa liivikutel ning hõredates nõmmemännikutes. Suurem osa aja jooksul registreeritud leiukohti asuvad Harjumaal, sh saartel, Hiiumaal ning Setomaal. Olemasolevate leiuandmete põhjal on liigi levik Eestis viimase poole sajandi jooksul oluliselt vähenenud ning paljudest varasematest leiukohtadest uusi leide ei ole (samas ei ole mitmetes kohtades tehtud ka konkreetseid kordusotsinguid). On väga rõõmustav, et siin piirkonnas on liik säilinud. Käesoleva aasta alguses läbi viidud ohustatuse hindamise põhjal on pisi-tinasamblik Eestis, eelkõige just seoses järeltatud asurkonna vähenemisega, ohustatud (niiõelda punases kategoorias). Avatud liivasel maapinnal kasvavale liigile mõjub negatiivselt kasvukohtade kinnikasvamine rohhtaime ja noorte puudega. Lohusalu liivikul on hakanud juba kasvama väikseid mände, mis aja jooksul suuremaks saades võivad siniseid kasvutingimusi pisi-tinasambliku ning paljude teiste maapinna liikide jaoks halvendada. Valgustingimuste säilitamiseks ning kinnikasvamise ennetamiseks oleks sellest lähtuvalt soovitatav kaaluda vastavalt vajadusele noorte mändide harvendamist. Seda tööd tuleks eelistatult teha talvisel ajal, kui lumikate aitab õrnu talluseid tallamise eest paremini kaitsta. Otseselt ohustavad ka maapinna häiringud, mis võiksid õrnu samblikutalluseid lõhkuda, mistõttu tuleks pisi-tinasambliku kasvukohas vältida näiteks ATVdega sõitmist ja tugevat tallamist, muuhulgas ratsutamist väljaspool teid.

Kohe liiviku kõrval vanemas pohlamännikus leiti kahel männil **jahu-hallsamblik** (*Hypogymnia farinacea*; joonis 9). Kasvukohas leidub muuhulgas vanu jändrikke mände ning vähemal määral ka puitsubstraate, nagu tüükad ja lamatüved. Jahu-hallsamblik on vääriselupaikade indikaatorliik, mis kasvab eelkõige vanemates metsades, sageli suhteliselt valgusrikkamates kohtades, olles kõige sagedasem just männil. Liik on Eestis üsna sage. Ka see liik on siin piirkonnas teada juba varasemast ajast; registreeritud leiud pärinevad 1965. aastast Laulasmaalt ning 1960. aastast Keila-Joalt.

Lisaks nägime siin kaitsealust **musträhni** (*Dryocopus martius*, LK III), kes elab tavaliselt suuremates okasmetsades ning männi-segametsades. Siinkandis asub ka tema pesapuu, kus 2015. aastal olid pojad sees; hilisematel aastatel pole juhtunud õigel ajal vaatama-kuulama.

3. Luitemännik poolsaare algusosas lõunarannikul (joonis 10)

Tegemist on mereäärse valgusrikka samblikumännikuga, kus leidub vanu jändrikke rannamände. Üsna lähedal merele asuvad elamud ning nende ja mere vahele jääb kitsas metsariba. Kusagil siinkandis on andmebaasis olevate koordinaatide põhjal varasemalt (allikas: PlutoF andmebaas; eksemplar TU151805, leidja: N. Ingerpuu, 2006. a.) leitud **harilikku valvikut** (*Leucobryum glaucum*; III kategooria kaitsealune liik ja vääriselupaikade endine indikaatorliik). Sel põhjusel kaasatigi see ala välitöösse. Valvikut seekord siin leida ei õnnestunud; nagu hiljem leidja enda käest selgus, olid leiukoordinaadid ebatäpsed (täpne leiukoht ei ole teada).

See-eest leiti ka siin kahel männil vääriselupaiga indikaatorliik **jahu-hallsamblik** (*Hypogymnia farinacea*; joonis 9).

Liivasel maapinnal kasvas ka III kategooria kaitsealune soontaimeliik **karukold** (*Lycopodium clavatum*; joonis 11). Liik kasvab valgusrikastes männi- ja segametsades, eelistades kuivemaid kohti. Eestis leidub teda hajusalt.

Nimetatud liikide säilimiseks oleks hea kasvukohta säilitada valgusrikka luitemännikuna. Seetõttu ei pruugiks vääriselupaiga loomine olla antud alale parim lahendus, sest see raskendaks vajaduse korral hooldustöid. Kindlasti tuleks säilitada vanu rannamände, seejuures lisaks jahu-hallsambliku konkreetsetele substraatpuudele kahtlemata teisigi vanemaid puid. Samas võiks siin kaaluda vastavalt vajadusele noorte pealekasvavate mändide harvendamist kinnikasvamise ennetamiseks ning valgustingimuste hoidmiseks. Et maapinnal kasvavaid liike, sh karukolda, seejuures mitte kahjustada, oleks selliseid töid kindlam teha talvisel ajal lumikatte korral. Samuti tuleks siingi võimalusel hoiduda igasugustest tugevamatest maapinna häiringutest, nagu näiteks tugevast tallamisest väljaspool teeradasid ning ATVdega sõitmisest ja sagedasest ratsutamisest. Väga sobivalt on mõnede majade juurest rannani rajatud tagasihoidlik kividest või puidust jalgtee.

Harilikku valvikut (*Leucobryum glaucum*, LK III) leidsime 31.07 lisaretkel (mille käigus keskendutigi just selle liigi otsimisele; samblikke sel päeval ei vaadeldud) koos Riia Hanseniga kasvamas ala nr. 3 lähedusest Heliküla tee äärest ning lisaks Lohusalu tee, Merevahe tee ja Meremärgi tee äärest männimetsa alt kokku viieteistkümnes eri kohas. Harilik valvik on antud piirkonnas heas seisundis. Eestis on liik enam levinud mandri läänesosas ja saartel. Teda ohustab inimeste poolt tema dekoratiivse välimuse tõttu ärakorjamine ning suuremate vanemate mätaste puhul ka jalgadega laialilöömine ja lõhkumine. Hariliku valviku leiukohad on kokku koondatud joonisele 16.

Varasemast ajast on teada ka ühe vääriselupaikade indikaatorsambli **nõmme-kaksikhamba** (*Dicranum spurium*; allikas: PlutoF andmebaas; eksemplar TALL D017962, leidja L. Kannukene, 1996. a.) esinemine Lohusalu poolsaarel, mis olemasolevate koordinaatide järgi kasvab kavandatava kaitseala põhjaservas mereranna lähedal kukemarjanõmmel. Tegemist on liivasel maapinnal kasvava liigiga. Käesoleva töö käigus aga ei õnnestunud seda liiki seal uuesti leida ning ei ole teada, kas ta on alal säilinud.

Uuritud alale jäävate ülejäänud kohtade puhul võiks lähtudes samblike ja sammalde üldisest ökoloogiast ja pidada eelkõige olulisemateks vanemate puudega metsi, kuhu on liikidel olnud

rohkem aega levida, ning kus on sageli lisaks laiem valik mitmesuguseid kasvusubstraate, muuhulgas puitpindasid. Tavapäraselt on puudel kasvavate samblike liigirikkus vanemates metsades võrreldes nooremate metsadega oluliselt suurem.

Maapinnal kasvavate samblike ja sammalde jaoks on Lohusalus sobivateks kasvukohtadeks liivased valgusrikkad hõreda puistuga kasvukohad. Samuti leidub poolsaarel kivirahne, kus ka paljud liigid endale sobiva kasvupinna on leidnud. Käesoleva töö käigus nende seas siiski ühtegi kaitsealust liiki ei leitud.

Väljaspool eeltoodud alasid leiti välitööde käigus lisaks kaitsealuseid käpalisi.

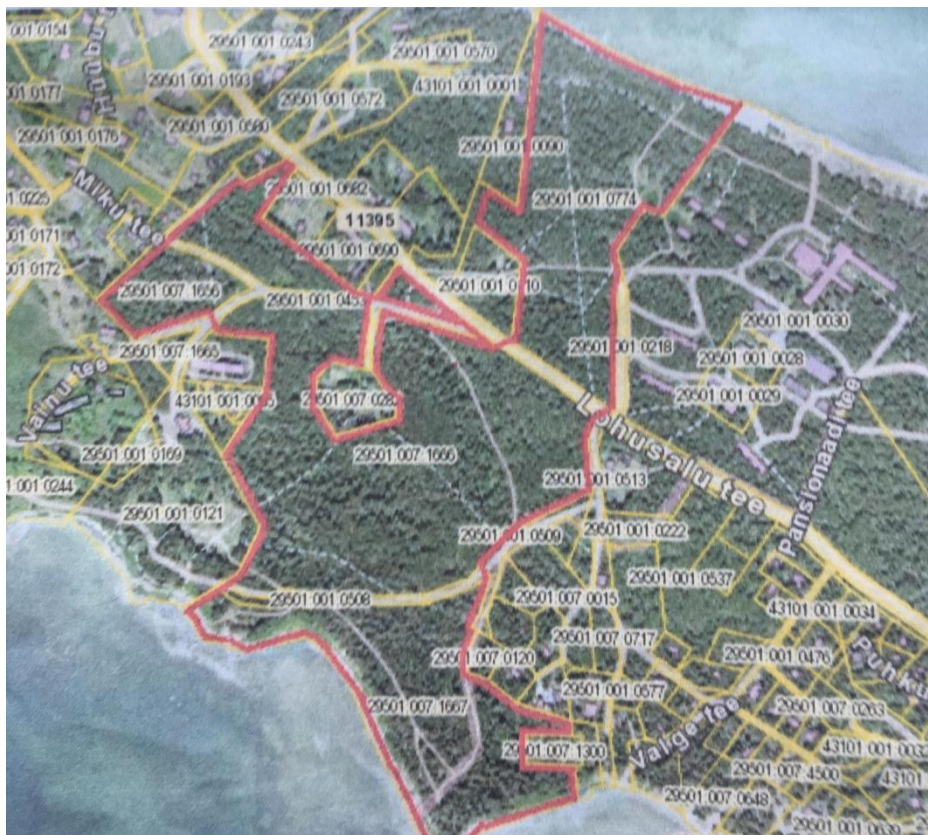
Roomav öövilge (*Goodyera repens*, LK III; kokku umbes 40 isendit; joonis 12) kasvas eelpool esile tõstetud vääriselupaigale lisaks ka planeeritava kaitseala põhjaosas asuvas teises vääriselupaigas, mis on samuti mustikamännik suurte vanade mändidega.

Samal alal leidsime kasvamas ka **laialehise neiuvaiba (*Epipactis helleborine*, LK III, joonis 13)**. See orhideeliik kasvab Lohusalus ka väljaspool planeeritavat kaitseala mitmes kohas, näiteks Lohusalu tee ääres Heliküla bussipeatuse lähedal.

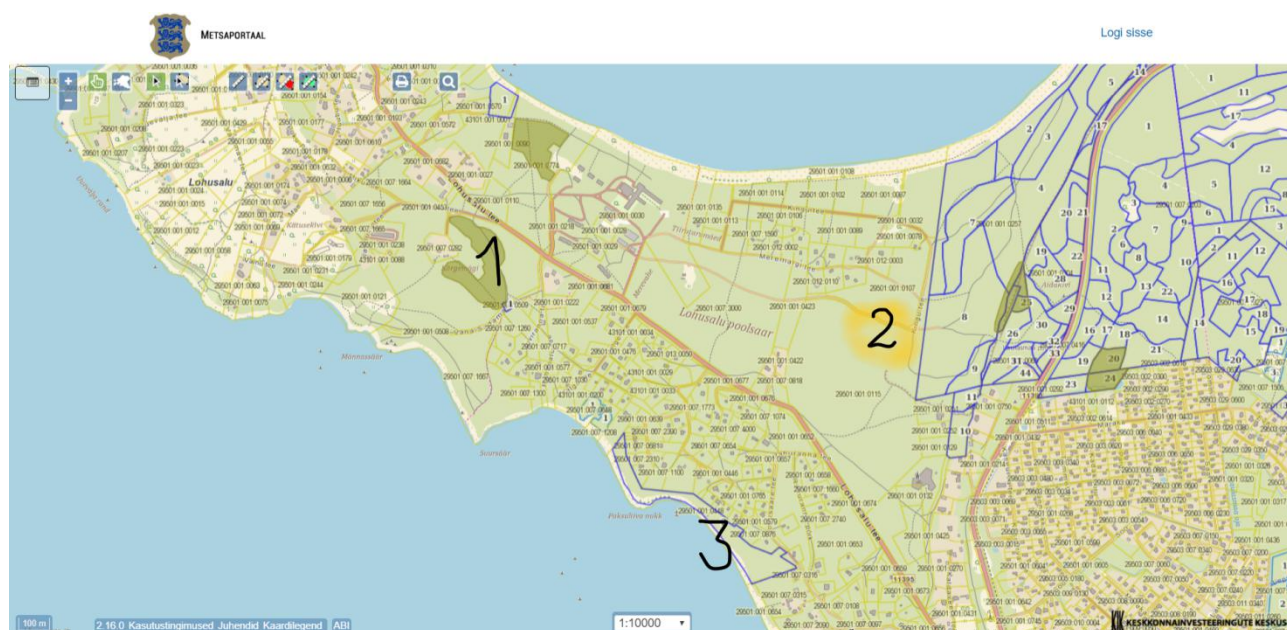
Siin nägime vanal kuivanud männil tegutsemas ka **musträhni**.

Sealsamas lähedal väikese tee ääres kasvasid **suur käopõll (*Listera ovata*; LK III; joonis 14)**, mis on Eestis suhteliselt sage liik ning kasvab metsaservadel, puisniitudel ja hõredamates niiskemates metsades, ja **tumepunane neiuvaip (*Epipactis atrorubens*; LK III; joonis 15)**, mis on levinud paiguti eelkõige Lääne- ja Põhja-Eestis kuivadel rannavallidel, rannamännikutes, puisniitudel, loometsades ja teistes lubjarikastes kasvukohtades.

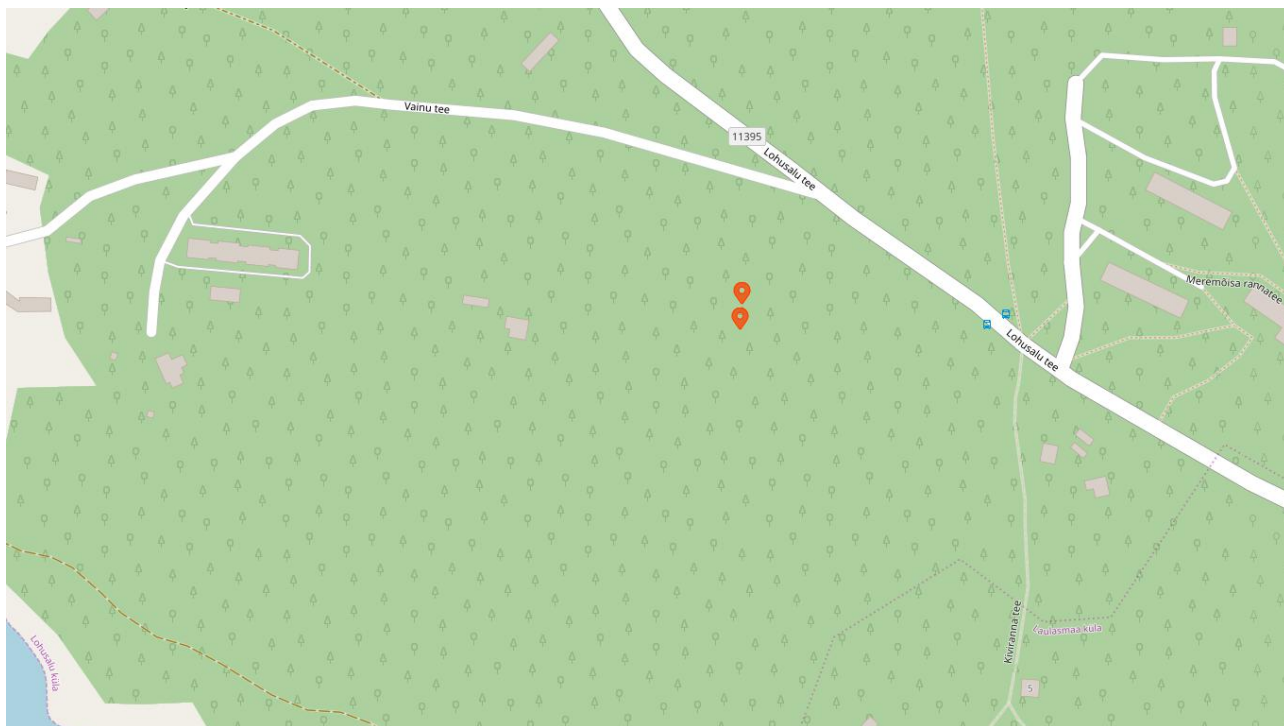
(Liikide täpsed leiukoordinaadid on esitatud Lohusalu Poolsaaare Loodusseltsile, kuid ei ole nende soovil lisatud käesolevale avalikule versioonile.)

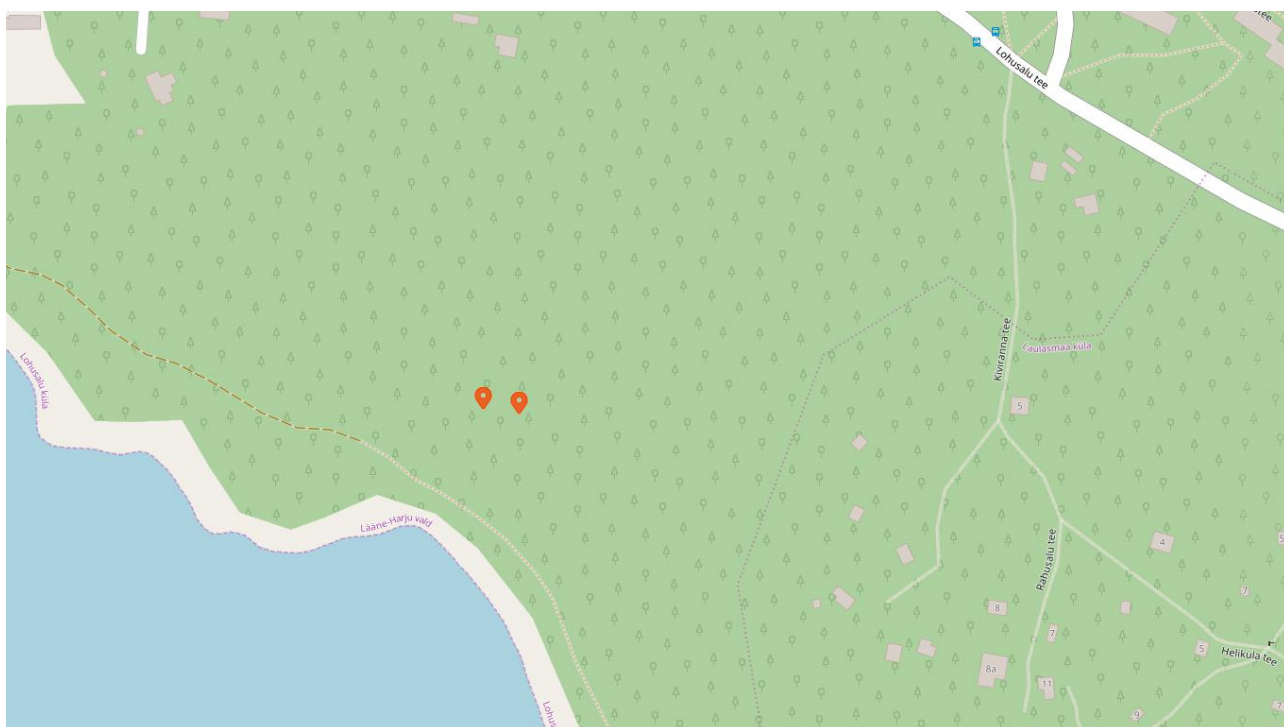
Joonis 1. Lohusalu võimaliku kaitseala piirid (info ala kohta ja kaart pärinevad Lohusalu Poolsaare Loodusseltsilt).

Joonis 4. Sügis-kõrvsambla (*Jamesoniella autumnalis*/*Syzygiella autumnalis*) leiukohad.

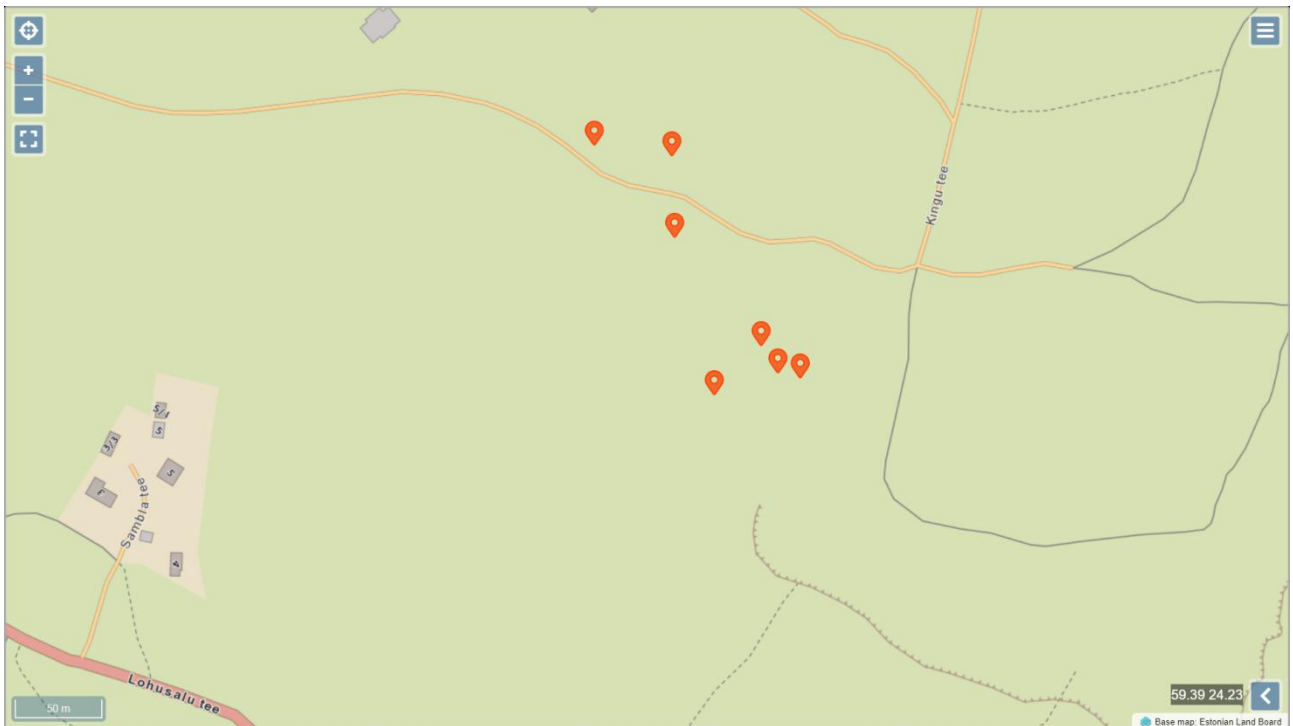
Joonis 5. Hariliku säbriku (*Ulota crispa* s.l.) leiukohad.

Joonis 6. Orhideeliigi roomav öövilge (*Goodyera repens*) leiukohad.

Joonis 7. Leiukoht 2 - liivik ja ümbritsev vanem männik.

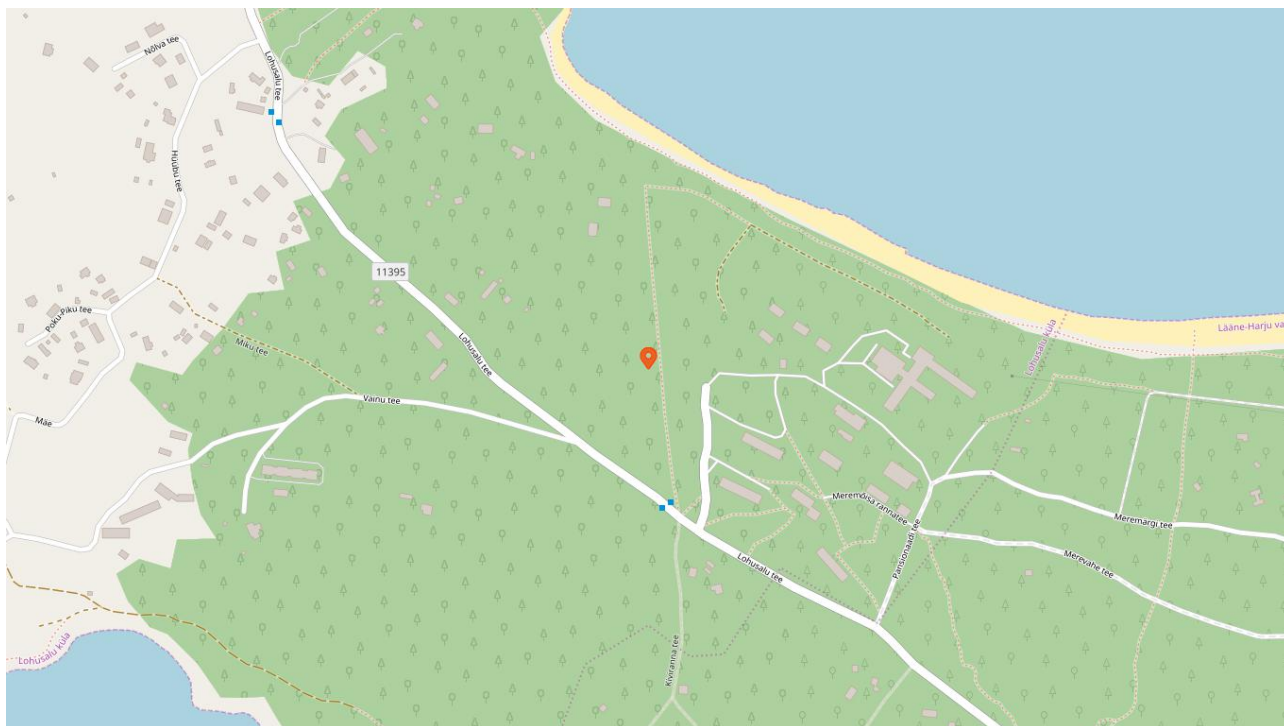
Joonis 8. Pisi-tinasambliku (*Stereocaulon condensatum*) leiukohad.

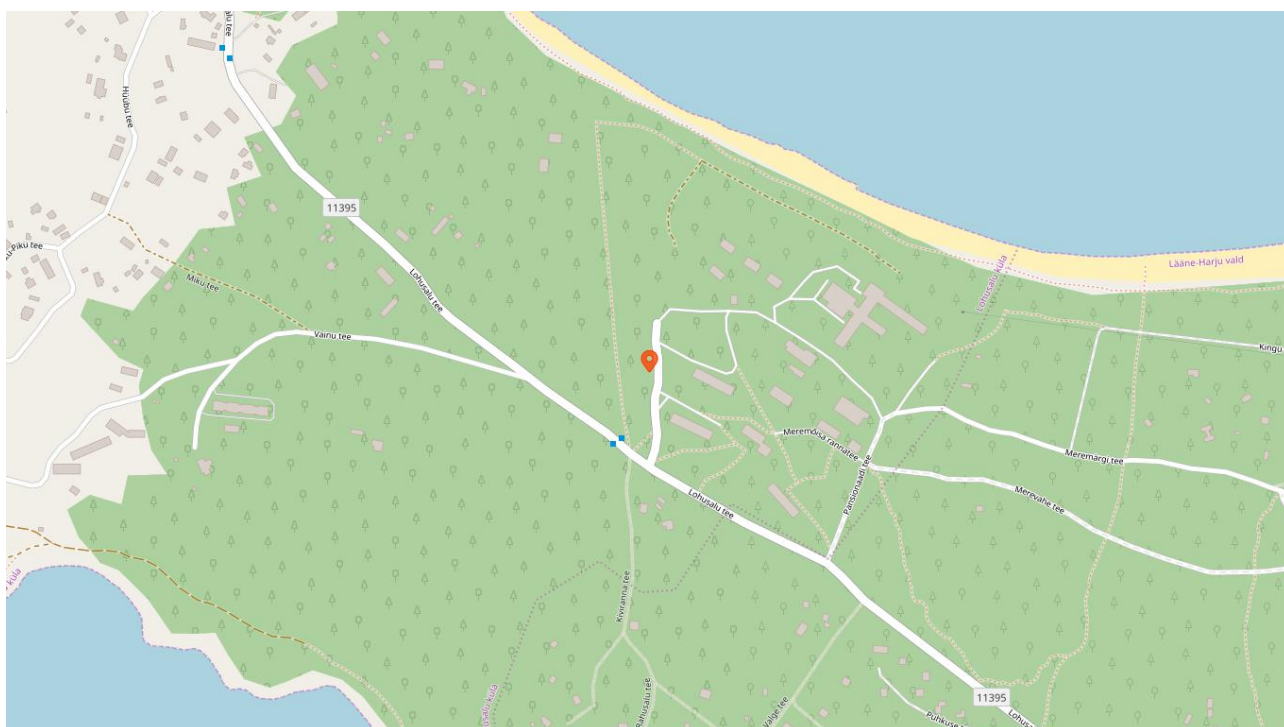
Joonis 9. Jahu-hallsambliku (*Hypogymnia farinacea*) leiukohad (nr. 2 juures leiti liiki kahel lähestikku puul).

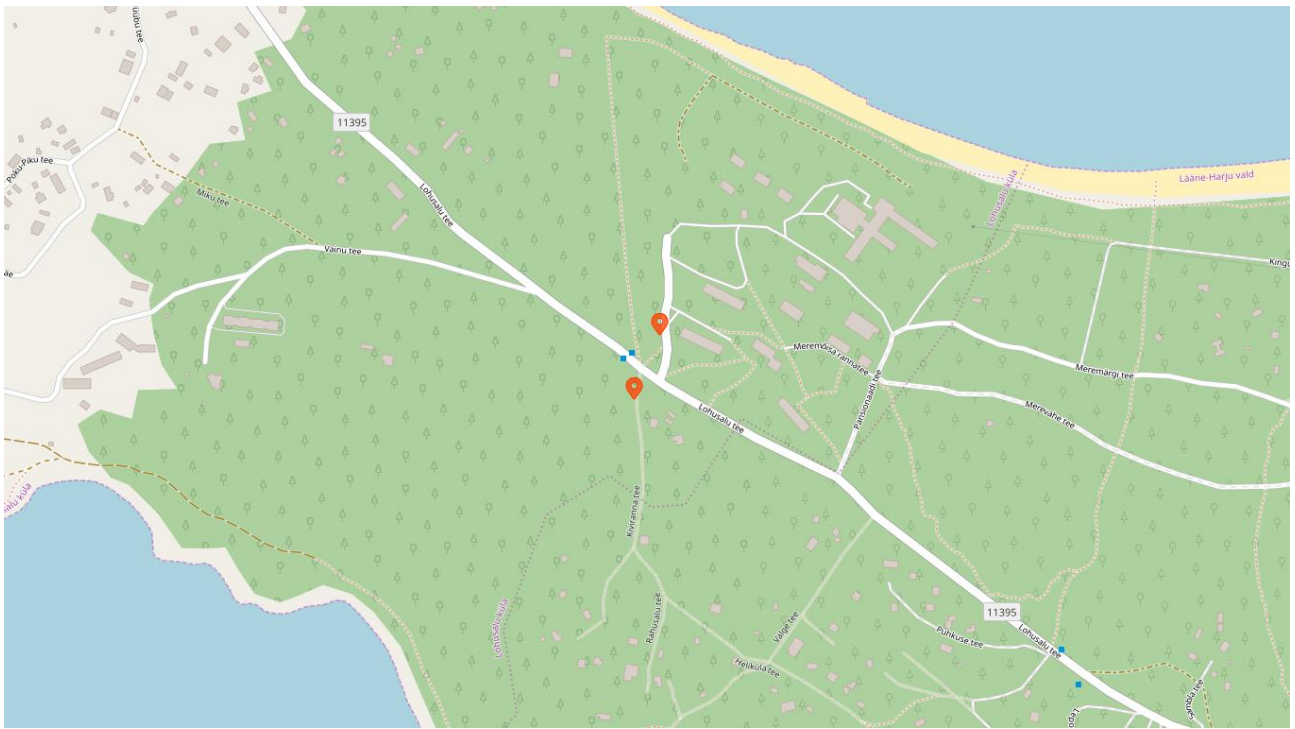
Joonis 10. Leiukoht 3 - vana luitemännik.

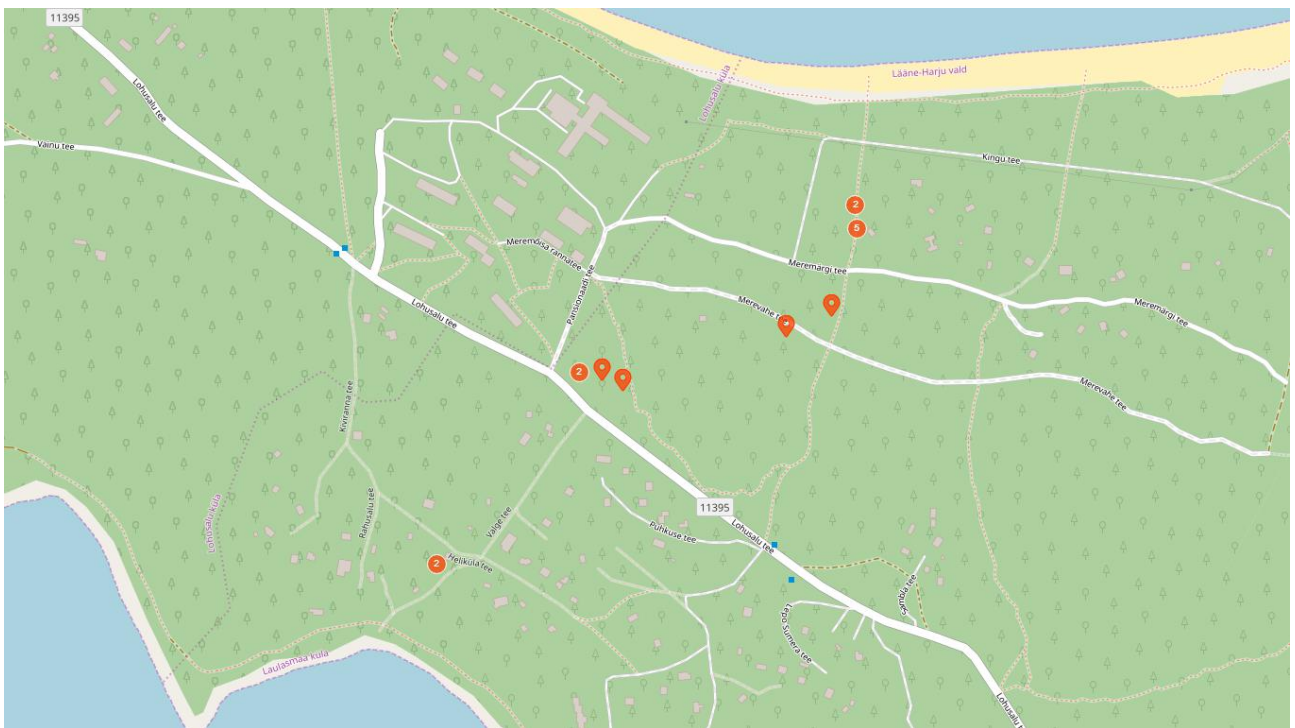
Joonis 13. Laialehise neiuvaiba (*Epipactis helleborine*) leiukoht.

Joonis 14. Orhideeliigi suur käopõll (*Listera ovata*) leiukoht.

Joonis 15. Tumepunase neiuvaiba (*Epipactis atrorubens*) leiukohad.

Joonis 16. Hariliku valviku (*Leucobryum glaucum*) leiukohad.

Kasutatud materjalid:

PlutoF andmebaas. <https://plutof.ut.ee> (liikide varasemad leiuandmed alal)

Vähetuntud Elurikkus <http://eseis.ut.ee/efloora/samb/Projekt.html> (kaitsealuste ja vääriselupaiga liikide ökoloogia ja leviku andmed Eestis)

Pisi-tinasambliku ohustatuse hinnangu aruanne, 2019 (liigi vastutav hindaja L. Marmor; andmebaasis EELIS)

L. Marmor, T. Tõrra, L. Saag, T. Randlane, 2011. Effects of forest continuity and tree age on epiphytic lichen biota in coniferous forests in Estonia. *Ecological Indicators* 11(5): 1270-1276.

LISA. Samblike ja sammalde üldnimekirjad

Allpool esitatud nimekirjades on lisaks juba eeltoodud liikidele kirja pandud teisedki liigid, mis läbikäidud aladel silma jäid. Nagu sissejuhatuses kirjutatud, ei ole need kaugeltki täielikud liiginimekirjad.

Samblikud

Cetraria islandica - islandi käokõrv

Cetraria sp. - perekond käokõrv

Chrysothrix flavovirens (eestikeelse nimeta liik perekonnast väävelsamblik)

Cladina rangiferina - harilik põdrasamblik

Cladina stellaris - alpi põdrasamblik

Cladonia cenotea - lehter-porosamblik

Cladonia coniocraea - naaskel-porosamblik

Cladonia digitata - sõrmjas porosamblik

Cladonia fimbriata - karik-porosamblik

Cladonia sp. - perekond porosamblik

Dimerella pineti - männi-virvesamblik

Evernia prunastri - kollane lõhnasamblik

Hypocenomyce friesii - Friesi soomussamblik

Hypocenomyce scalaris - trepp-soomussamblik

Hypogymnia farinacea - jahu-hallsamblik

Hypogymnia physodes - harilik hallsamblik

Hypogymnia tubulosa - toru-hallsamblik

Imshaugia aleurites - hall terasamblik

Lecanora pulicaris - sile liudsamblik

Lecanora sp. - perekond liudsamblik

Lecidea nylanderii (eestikeelse nimeta liik perekonnast näsasamblik)

Lecidella elaeochroma - piir-kärnsamblik

Loxospora elatina (eestikeelse nimeta liik)

Melanelia exasperatula - nui-pruunsamblik

Neofuscelia pulla - paljas ruugsamblik

Ochrolechia microstictoides (eestikeelse nimeta liik perekonnast purusamblik)

Opegrapha sp. - perekond kiiriksamblik

Parmelia saxatilis - kivi-lapiksamblik

Parmelia sulcata - vagu-lapiksamblik

Parmeliopsis ambigua - kollane lagusamblik

Parmeliopsis hyperopta - tera-lagusamblik

Peltigera didactyla - väike kilpsamblik

Peltigera sp. - perekond kilpsamblik

Pertusaria amara - kube lumisamblik

Phlyctis argena - harilik jahusamblik

Physcia tenella - rips-rosettsamblik

Platismatia glauca - hall hõlmasamblik

Pseudevernia furfuracea - hall karesamblik

Ramalina farinacea - harilik rihmsamblik

Rhizocarpon sp. - perekond kaartsamblik

Stereocaulon condensatum - pisi-tinasamblik

Stereocaulon sp. - perekond tinasamblik

Trapeliopsis flexuosa (eestikeelse nimeta liik perekonnast varisesamblik)

Tuckermannopsis chlorophylla - ääris-oksasamblik

Umbilicaria sp. - perekond kõrvsamblik

Usnea filipendula - pikk habesamblik

Usnea hirta - kahar habesamblik

Vulpicida pinstri - männi-rebasekõrv

Xanthoparmelia conspersa - kare koldsamblik

Xanthoparmelia somloensis - kitsahõlmiline koldsamblik

Xanthoria parietina - harilik korpsamblik

Xanthoria polycarpa - viljakas korpsamblik

Samblad

Amblystegium sp – perek. tõmpkaanik

Aulacomnium palustre - soovildik

Brachythecium albicans – valkjās lühikupar

Brachythecium rutabulum – harilik lühikupar

Brachythecium salebrosum – sale lühikupar

Calliergonella cuspidata – teravtipp

Ceratodon purpureus - punaharjak

Cirriphyllum piliferum – harilik juuslehtik

Climacium dendroides – harilik tüviksammal

Dicranella sp. – perek. kaksikhambake

Dicranum fuscescens – madal kaksikhammas

Dicranum majus – suur kaksikhammas

Dicranum montanum – kase-kaksikhammas

Dicranum polysetum – lainjas kaksikhammas

Dicranum scoparium – harilik kaksikhammas

Dicranum spurium – nõmme-kaksikhammas

Ditrichum flexicaule – lood-jõhvsammal

Encalypta streptocarpa - paetanukas

Hedwigia ciliata – harilik lumilehtik

Hylocomium splendens – harilik laanik

Hypnum cupressiforme - läikulmik

Jamesoniella autumnalis/Syzygiella autumnalis – sügis-kõrvsammal

Leucobryum glaucum – harilik valvik

Lophocolea heterophylla – erilehine kammstupik

Nowellia curvifolia - kännukatik

Orthotrichum speciosum - tüvetutik
Plagiomnium affine – sarnas-lehiksammal
Plagiomnium cuspidatum – mets-lehiksammal
Plagiomnium ellipticum – lodu-lehiksammal
Plagiomnium undulatum – lainjas lehiksammal
Plagiothecium laetum – harilik põikkupar
Plagiothecium sp – perek. põikkupar
Pleurozium schreberi – harilik palusammal
Polytrichum juniperinum – palu-karusammal
Polytrichum piliferum – liiv-karusammal
Pseudoscleropodium purum – harilik viherik
Ptilidium pulcherrimum – kaunis narmik
Ptilium crista-castrensis – harilik lehviksammal
Pylaisia polyantha – harilik korbik
Racomitrium canescens - liivhärmik
Radula complanata - korbasõõrik
Rhytidiadelphus squarrosus - niidukäharik
Rhytidiadelphus triquetrus - metsakäharik
Sanionia uncinata – harilik sanioonia
Sphagnum capillifolium – teravalehine turbasammal
Sphagnum sp – perek. turbasammal
Tetraphis pellucida – harilik kännik
Thuidium sp – perek. ehmik
Tortula ruralis/Syntrichia ruralis – harilik keerik
Ulota crispa s.l. – harilik säbrik (kompleksliigina)